

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.27/2013/5.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság **Budapesten, a 2014. év január hó 29. napján** megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. február 20. napján kihirdetett 43(III.)Kb.75/2013/39. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségének (Btk. 438. § (1) és (2) bekezdés a) pontja és (4) bekezdés) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 100 (egyszáz) napi tétel, napi tételenként 1.000 (egyezer) forint pénzbüntetésre **enyhíti**.

Az 100.000 (egyszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. február 20. napján kihirdetett 43(III.)Kb.75/2013/39. számú ítéletével **vádlottat** a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntette miatt 120 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról és a vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd törvényes határidőn belül a vádlottal szemben súlyosítás, nagyobb összegű pénzbüntetés kiszabása érdekében fellebbezést jelentett be. Fellebbezésének indokolása szerint a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés indokolatlanul alacsony, nem alkalmas a büntetési célok elérésére.

A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést. A védő csatolta a fellebbezésének részletes indokolását, melyben a vádlott felmentése érdekében bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Álláspontja szerint védence, hivatali munkarendben látja el a feladatai, kísérésre vonatkozó utasítást nem kapott, ezért kísérői szolgálatba sem lépett, semmilyen őrszolgálati formát nem látott el. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte körültekintően, hogy **tanú1** bizonytalan volt abban a tekintetben, hogy ki kísérte ki a mellékhelyiségbe. Kifogásolta, hogy a marasztaló ítéletben nem került megállapításra, hogy a vádlott mikor került az őrszolgálat hatálya alá, figyelemmel arra a tényre, hogy **tanú1** előállított személy volt, akinek elbocsátásának rendjéről az Rtv. 33. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az előállítással érintett személy személyi szabadságát csak az előállítás céljának megvalósulásáig lehet korlátozni. Miután e személyt gyanúsítottként kihallgatták, az előállítás célja megvalósult, és a kihallgatását végzők lakhelyére történő bocsátását tervezték. Figyelemmel arra, hogy tényként megállapítható, hogy a vádlott sem ügyeleti, sem őr, sem pedig készenléti szolgálatban nem volt, az előállított személy távozása pedig nem tekinthető szökésnek, álláspontja szerint nem állapítható meg védence terhére a szolgálatban kötelességszegés büntette. Utalt arra a körülményre is, hogy nem került felderítésre az a tény sem, hogy a vádlott ismerte-e a kísérő őri szolgálatra vonatkozó szabályokat. Az előzőekre figyelemmel védence bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1188/2012/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárása keretében megalapozott, felülbírálatra alkalmas ítéleti tényállást állapított meg, indokolási kötelezettségének eleget tett. Egyetértett a vádlott cselekményének jogi minősítésére levont első bírói következtetéssel is. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács helyesen állapította meg a pénzbüntetés napi tétel számát és az egy napi tétel összegét, azonban a büntetési célok elérése érdekében katonai mellékbüntetés kiszabását is szükségesnek tartotta. Indítványozta ezért, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a súlyosító körülmények körét egészítse ki azzal, hogy a hasonló jellegű cselekmények országos szinten gyakoriak és a vádlottat ítélje rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetésre is.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője perbeszédében az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel azokat a jogszabályokat, amelyeket a vádlott cselekménye során megsértett és emiatt

törvényesen mondta ki bűnösnek a szolgálatban kötelességszegés büntetében. Indítványozta azonban, hogy a másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályos büntető jogszabályokat alkalmazza és a vádlott cselekményét a Btk. 438. § (1) és (2) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntetteként jelölje meg, a pénzbüntetés jogalapját a Btk. 50. § , illetve 82. §-ára alapítsa, a rendfokozatban visszavetést pedig a Btk. 136. § (1) bekezdés a./ pontjára. Megismételte az írásban is előterjesztett indítványait.

A vádlott védője perbeszédében az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Kifejtette, hogy a vádlott cselekmény elkövetésekor nem lehetett alanya a szolgálatban kötelességszegés büntetének, mivel sem őrszolgálatban, sem fogdaőri szolgálatban, sem pedig kísérő őri szolgálatban nem volt. Felhívta a figyelmet arra, hogy az eljárás alapján nem lehet állást foglalni, hogy amennyiben a vádlott e szolgálatok valamelyikét mégis ellátta volna, mikor került annak hatálya alá, és a szolgálat mikor fejeződött be. Jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabályok sem az ORFK vezetőjének utasítása, sem pedig a ... Rendőrkapitányság vezetőjének intézkedése nem vonatkozhatott a vádlott cselekményére, mivel az előállított személy nem minősül fogvatartottnak. Ezzel szemben utalt az Rtv. 33. §-ára, mely szerint az előállítással érintett személy személyi szabadsága addig korlátozható, amíg az előállítás célja meg nem valósul. Mivel jelen esetben az előállítás célja a gyanúsított kihallgatása volt, annak megtörténtét követően a gyanúsított már nem lehetett az elővezetés hatálya alatt, mivel az elővezetés a célját már elérte. Véleménye szerint téves az az álláspont, mely szerint az előállítás addig tart, amíg az előállított papírt nem kap az elbocsátásáról. Megismételte azt az álláspontját, hogy a vádlott azért sem lehetett kísérő őri szolgálatban, mivel erre nem jelölték ki, ennek végrehajtására utasítást nem kapott. A vádlott szándékára levont ítéleti következtetést tévesnek találta, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta körültekintően a vádlott szándékát, ezért nem is vonhatott le megalapozott következtetést arra vonatkozóan, hogy a bűncselekményt szándékosan valósította meg. A szándékos elkövetés hiányában azonban a bűncselekmény minősített esete álláspontja szerint nem róható védenre terhére. Indítványozta ezért védenre bűncselekmény hiányában történő felmentését, mivel álláspontja szerint a terhére rótt cselekmény legfeljebb fegyelemsértés megállapítására alkalmas. Amennyiben a bíróság ezen indítványát nem találná alaposnak, az eljárás elhúzódására tekintettel a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. Kiemelte, hogy védenre huzamosabb idő óta áll büntetőeljárás hatálya alatt, amely miatt már számos hátrány érte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érkezését követő két év múlva intézkedett az ügy tárgyalásra történő kitűzéséről, mellyel megszegte a Be. 278. § (1) és (3) bekezdésében írtakat. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem jelentett olyan a Be. 375. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezetett volna. Az elsőfokú bíróság egyebekben az eljárási szabályokat betartotta.

A bizonyítási eljárás lefolytatását illetően megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács az ügy eldöntése szempontjából szükséges bizonyítékokat megvizsgálta, azokat mérlegelési jogkörébe vonta. A vádlott a nyomozás során nem tett vallomást, a tárgyaláson pedig tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Ennek során nem ismerte el, hogy ő kísérte a mellékhelyiségre a fiatalkorú gyanúsítottat, aki a WC ablakán keresztül távozott a kapitányságról, illetve vitatta, hogy a szolgálatban kötelességszegés bűncselekményének alanya lehetett-e. Az elsőfokú bíróság kihallgatta az ügyész által indítványozott tanúkat, vallomásaikat mérlegelési jogkörébe vonta, és a bizonyítás részévé tette a releváns bűnügyi iratokat, köztük a vádlott által írt jelentést is. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott által írt jelentés okirati bizonyítékként való felhasználása, amely a büntetőeljárást megelőző, a parancsnoki kivizsgálás szakaszában keletkezett, törvényes, a bírói gyakorlat által elfogadott eljárás.

Az elsőfokú bíróság számot adott a bizonyítékokat értékelő tevékenységéről, és megindokolta, hogy a vádlott és védője által előterjesztett további bizonyítási indítványoknak miért nem ad helyt.

A másodfokú bíróság szintén elutasította a vádlott védője által előterjesztett azon indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa ismételten hallgassa ki **tanú**lt annak érdekében, hogy maga is kérdést intézhessen vallomásai között mutatkozó ellentmondások feloldása érdekében. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a további bizonyítás szükségtelen, e tanú az elsőfokú eljárás során kihallgatásra került, vallomását az elsőfokú bíróság által megvizsgált további bizonyítékok is megerősítették, ezért nem indokolt e körben további bizonyítás lefolytatása.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában helyesen hívta fel azokat a jogszabályokat, amelyeket a vádlott magatartásával megszegett, a másodfokú bíróság azonban szükségesnek tartja ennek kiegészítését a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 97. § (1) bekezdés h./ pontjának felhívásával. E szerint fogvatartottnak minősül az előállított, illetve elővezetett személy is.

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A vádlott és védőjének felmentés érdekében előterjesztett fellebbezését a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa nem értett egyet azzal a védői, illetve vádlotti állásponttal, hogy a vádlott a vádban írt cselekmény elkövetésekor nem lehetett a szolgálatban kötelességszegés alanya figyelemmel arra, hogy hivatali munkarendben látta el feladatát, és nem minősülhetett kísérő őrnék.

A kiegészített tényállás alapján megállapítható ugyanis, hogy a Rendőrségről szóló törvény alapján az előállított személy is fogvatartottnak minősül, ezért az ő mozgatására és elhelyezésére irányadó a Magyar Köztársaság Rendőrségének Fogda Szolgálati Szabályzat kiadásáról rendelkező 16/1996. (VIII.23.) ORFK utasítás, valamint a helyi viszonyokat szabályozó ... Rendőrkapitányság vezetőjének 2/2000. számú a fogvatartottak kíséréséről kiadott intézkedése. Ez alapján megállapítható, hogy az ügy előadója veszi át a kísérő őri feladatokat, aki a vád tárgyává tett cselekmény elkövetése idején a vádlott volt. Amikor tehát a vádlott az előállított személyt kihallgatta, majd a mellékhelyiségbe kísérte, e jogszabályok hatálya alá került kísérő őri feladatot látott el, mivel az ügy előadójaként az ő feladata volt az előállított személy figyelemmel kísérése. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az előállítás mindaddig fennáll, amíg ezzel kapcsolatban döntés nem születik, azaz a rendőrség nem intézkedik az előállított személy elbocsátásáról, vagy őrizetbe vételéről.

Az előzőekre figyelemmel tehát megállapítható, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor kísérő őri szolgálatot látott el. Amikor az előállított személyt a mellékhelyiségbe kísérte a kellő körültekintést és figyelmet elmulasztva járt el és e magatartása vezetett ahhoz, hogy az előállított személy a rendőrség épületéből megszökhetett.

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen állapította meg a vádlott bűnösségét, azonban tévedett cselekménye jogi minősítésekor.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azokat a normákat, melyeket a vádlott magatartásával megszegett, az ezzel kapcsolatos álláspontjával a másodfokú bíróság is egyetértett. A cselekmény minősítésével kapcsolatban azonban az elsőfokú katonai tanács nem vette figyelembe, hogy a vádlott hanyag gondatlansággal járt el, ezzel összefüggésben történt az előállított személy szökése. A vádlott azért nem látta előre cselekményének következményeit, mert a tőle levárható figyelmet és körültekintést elmulasztotta. A fogvatartott szökése a katonai bírói gyakorlat szerint a szolgálat ellátásra jelentős hátránnyal járt.

Az előzőekre figyelemmel megállapítható, hogy nem a szolgálatban kötelességszegés büntettének, hanem a szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségének törvényi tényállási elemei valósultak meg.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlott cselekményét szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségének minősítette. A Legfelsőbb Bíróság EBH. 2011/2386. számú eset döntésében hasonló tényállás mellett szintén így foglalt állást.

Figyelemmel arra, hogy a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető törvénykönyv a vádlott cselekményének enyhébb elbírálását teszi lehetővé, a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Btk. 2. §-ára figyelemmel az új Btk. rendelkezéseit alkalmazta,

és a vádlott cselekményét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés, illetve a (4) bekezdés szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségének minősítette.

A katonai ügyész büntetés súlyosítására irányuló indítványát a másodfokú bíróság nem találta alaposnak, azonban indokoltnak találta az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést.

A másodfokú bíróság enyhébben minősülő és büntetendő cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét, továbbá nyomatékos enyhítő körülményként értékelte az eljárás elhúzódását. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tétel számát 100 napi tételre, az egy napi tétel összegét pedig 1.000 forintra enyhítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az összesen 100.000 forint pénzbüntetés arányos a vádlott terhére rótt gondatlan bűncselekmény elkövetésével. E rendelkezése a Btk. 50. §-án és 82.§ (3) bekezdésén alapszik.

A másodfokú bíróság a vádlott eddigi kifogástalan szolgálat teljesítésére, illetve az időmúlásra is figyelemmel nem tartotta szükségesnek katonai mellékbüntetés kiszabását, ezért az ügyész erre irányuló indítványának nem adott helyt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kiszabott pénzbüntetés önmagában is alkalmas a büntetési célok elérésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azt egyebekben a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1)-(2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2014. év január hó 29. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. szavazó bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év január hó 29. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő